

Rzeszów, 30.09.2020 r.

dr hab. Magdalena Uchman prof. UR
Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Humanistycznych
Instytut Sztuk Pięknych

Ocena dorobku artystycznego oraz rozprawy doktorskiej mgr. Han Xu Donga sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Mgr Han Xu Dong w 2017 r. ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Tian Jin w Chinach – jedną z kilku najlepszych i najważniejszych uczelni plastycznych, zarządzanych i finansowanych przez państwo. Dyplom magistra sztuki zrealizował w Pracowni Grafiki Warsztatowej prowadzonej przez wybitnego artystę litografa prof. Fan Min.

W 2017 r. mgr Han Xu Dong zdał egzamin na pierwszy rok Międzywydziałowych Studiów Doktoranckich ASP we Wrocławiu na kierunku Grafika. Decyzją Rady Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów opiekunem artystycznym w przewodzie doktorskim mgr. Han Xu Donga został wybrany prof. Jacek Szewczyk. Rada Wydziału przyjęła i zatwierdziła temat pracy doktorskiej *Złożoność klasycznej mitologii wobec sztuki. Inspiracje klasyczną mitologią w mojej artystycznej kreacji* oraz zatwierdziła Pracownię Rysunku Kreatywnego, prowadzoną przez

opiekuna artystycznego, jako pracownię realizacji pracy doktorskiej, natomiast Pracownię Litografii i Promocji Grafiki, prowadzoną przez prof. Pawła Frąckiewicza, jako pracownię uzupełniającą.

Mgr Han Xu Dong brał czynny udział w licznych wystawach i konkursach graficznych, sympozjach i stażach artystycznych w Chinach i w Polsce oraz innych krajach na świecie. Spis jego wystaw i konkursów oraz innych aktywności artystycznych znajduje się w dokumentacji doktoranta.

Jak widać z powyższego Pan Han Xu Dong po uzyskaniu gruntownego, podstawowego wykształcenia w Chinach, tu zetknął się z kulturą europejską, co wyraźnie widać w jego realizacjach. Doskonały warsztat uzyskany w uczelni chińskiej, w połączeniu z klasyczną artykulacją europejską, daje bardzo interesujący skutek. Mamy do czynienia z artystą, który potrafi te dwie kultury zespolić w sensie filozoficznym, wynikającym z tradycji chińskiej oraz wizualnej, pochodzącej już z tradycji europejskiej. Ta symbioza doskonale przejawia się w serii prac *Noah's Ark*, gdzie w formie statku, nawiązującego do mitu Arki, artysta w różnych odsłonach przedstawia swoje opowieści. Ten wątek fabularny bardzo często przewija się w różnych jego grafikach. Jest to zresztą zespolony cykl, ponieważ naliczyłam w zestawie jednaście prac, który krążą wokół wspomnianego mitu, wokół motywu arki i statku. Pan mgr Han Xu Dong przedstawia zwierzęta i ludzi w różnych konfiguracjach. Jest to wypowiedź dosyć szeroka: o nas, o współczesności i o podstawowej relacji: skąd przychodzimy – czyli pamięci tradycji, dokąd zmierzamy – czyli przyszłości, kim jesteśmy – czyli teraźniejszości. Jest to bardzo interesująca opowieść filozoficzna, zwizualizowana w równie interesującej formie ilustracji, co nie jest zarzutem w tym wypadku, ponieważ ta ilustracja buduje cały cykl.

Już po pierwszym obejrzeniu zestawu doktorskiego Pana mgr Han Xu Donga wyraźnie odnosi się wrażenie, iż autor posiada nieskazitelny warsztat rysunkowy. W szczególności widać to w pracach i rysunkach wykonanych bezpośrednio na kamieniu, które podkreślają fakt, że Pan mgr Han Xu Dong otrzymał gruntowne wykształcenie plastyczne. Zważywszy, że w litografii rysunek jest lustrzany, wymaga to od artysty i wyobraźni, i warsztatu, to pan mgr Han Xu Dong w sposób mistrzowski opanował i ten warsztat, i tę technikę.

Jestem pod dużym wrażeniem formatów prac zrealizowanych w tej technice. Są to grafiki o wymiarach 70 × 175 cm, co jest często bardzo trudne do osiągnięcia (zważywszy na technologię i wyposażenie pracowni). Uczelnia wrocławska posiada szerokie zaplecze i

stwarza możliwości realizowania wielkoformatowych litografii (sama miałam możliwość odbycia stażu w pracowni prof. Pawła Frąckiewicza i mówię to z własnego doświadczenia).

Pana Han Xu Dong idealnie trafił na uczelnię, gdzie mógł tworzyć tak duże realizacje i rozwijać swoje pasje w tej dziedzinie pod okiem doświadczonych profesorów.

Dziś już rzadko spotykamy na wystawach tak wielkie realizacje litograficzne ze względu na trudną dostępność dużych kamieni itd.... Przeważnie są to mniejsze formaty, maksymalnie 70 × 100 cm.

Chylę czoła przed maestrią rysunkową i warsztatową Pana mgr. Han Xu Donga. W dzisiejszych czasach często zapominamy o tym, czym jest warsztat. Jest on przecież podstawą każdej kreacji artystycznej, rodzajem fundamentu, na którym buduje się własną opowieść. Za pomocą warsztatu oddajemy sens idei, którą w sobie nosimy i chcemy przekazać odbiorcy. Warsztat Pana mgr. Han Xu Donga idealnie służy jego opowieści.

Wszystkie prace są monochromatyczne, pozbawione koloru. W pełni zgadzam się z decyzją autora o rezygnacji z koloru, ponieważ w tych pracach ten kolor jest zbędny i niewiele by wnosił.

Całość jest bardzo jednorodna, pełna niuansów warsztatowych, detali. Niekiedy odczuwam w tych pracach „rękę” prof. Jacka Szewczyka, który w podobny sposób snuje własne opowieści w realizowanych przez siebie grafikach. W dzisiejszych czasach to duża zaleta, kiedy student tak blisko współpracuje z promotorem. To dobre zrozumienie widoczne jest w grafikach Pana Han Xu Donga. Wyczuwa się właściwą relację „mistrz – uczeń”, jest to tradycja sprawdzona od wieków, która w czasach nam współczesnych, jak się okazuje, również może dobrze funkcjonować. Mam wrażenie, że prof. Jacek Szewczyk jest dla doktoranta mgr. Han Xu Donga artystą niezmiernie ważnym, jeśli chodzi o formę grafiki, którą wspólnie wypracowali.

Odnosząc się do pracy teoretycznej przedstawionej przez Pana mgr. Han Xu Donga, składającej się z trzech rozdziałów bogato ilustrowanych reprodukcjami, stwierdzam, że z dużym zainteresowaniem przeczytałam całość. Szczególnie ujęła mnie mocno filozoficzna interpretacja tego tematu w wydaniu autora. Praca jest ciekawie napisana i mówi o relacjach ponad kulturowych pomiędzy Wschodem a Zachodem. Han Xu Dong przytacza dobrze dobrane przykłady współczesnych artystów, sięgających do dawnych mitów i legend w obu kulturach. Charakterystyczne jest zdanie, że „Mity często dają nam nowe informacje zwrotne w różnych czasach. Ta opinia może mieć charakter religijny, naukowy, technologiczny lub

artystyczny. Tutaj ogromny skarb mitu zainspirował mnie do twórczości artystycznej (...).” To przełożenie starożytnej idei na czasy nam współczesne, doskonale widać również w grafikach pana Han Xu Donga, o czym wcześniej wspomniałam, pisząc o wizualizacji idei filozoficznej w pracach doktoranta.

Ważnym podkreślenia jest fakt, iż autor poddaje nowej interpretacji klasyczną mitologię Wieży Babel czy Arki Noego, poszukując związków znaczeniowych i wizualizacji plastycznych z analogicznymi mitami w dawnej i współczesnej kulturze Wschodu.

W swojej pracy teoretycznej tak to określa: „Mit jest bardzo złożonym zjawiskiem kulturowym i trudno go zdefiniować w kilku zdaniach. Ale prawdziwe znaczenie mitu kryje się za mitem. Naszym zadaniem jest odkrywanie i analizowanie tych ukrytych.”

Dalej wspomina słowa Mao Duna, który mówił, że starożytne mity są rzeczywiście czymś, co eufemistycznie zmienia się wraz z subiektywnością ludzi: historycy mogą znaleźć historię z mitów, wierzących z religii, a filozofów z filozofii. Kiedy więc po raz pierwszy opracowano starożytną fizykę i astronomię, mity zostały wyjaśnione przez fizykę i astronomię.

To posiłkowanie się filozofią starożytnych Chin doskonale sprawdza się w pracy Han Xu Donga. Mamy tendencję do myślenia o micie jako o duchowej potrzebie, która jest stopniowo generowana przez ludzi w związku z nieznanymi i niewytłumaczalnymi zjawiskami we Wszechświecie. Potrzeba opiera się na przekonaniu zrodzonym z oczekiwań prawdziwego życia. Wiara ta wywarła ogromny wpływ na sposób myślenia ludzi, ustrukturyzowała ludzki świat duchowy i dała cywilizacji ludzkiej różne wsparcie i moc źródłową w różnych czasach. Cywilizacja ludzka wzbogaca również znaczenie mitu poprzez stałą interpretację. Taka interpretacja zagadnienia w pełni jest akceptowalna, bowiem w każdej kulturze znajduje swoje miejsce i uzasadnienie.

Na koniec przytoczę słowa mgra Han Xu Donga, które są wielce znamienne w zrozumieniu jego drogi twórczej i filozofii: „Pochodzę z Chin, ale żyję w innym systemie dyskursu. Chcę połączyć różne czynniki, aby stworzyć obraz, który wygląda znajomo, ale w rzeczywistości jest dziwny dla języka chińskiego. W tym procesie twórczym pojawią się błędy kulturowe. Jeśli pozwoli się, by błędne odczytanie narastało w sposób naturalny, wniesie więcej inspiracji do twórczości artystycznej, myślę, że ten stan ciągłego odkrywania inspiracji jest niezmiernie twórczy dla artystów.”

W pełni pochwalam taką postawę artystyczną i życiową, gdzie znajduje się miejsce na błędy i stawianie pytań, nie oczekując na nie odpowiedzi.

Konkluzja

Praca doktorska oraz osiągnięcia artystyczne doktoranta bezdyskusyjnie zasługują na pozytywną ocenę. Twórczość mgr. Han Xu Donga wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny twórczej. Przedstawiona dokumentacja aktywności artystycznej, naukowej i dydaktycznej świadczy o wszechstronnym przygotowaniu kandydata w zakresie grafiki.

Po zapoznaniu się z pracą dokorską i jej opisem, po przejrzeniu dokumentacji dotyczącej twórczości oraz dorobku dydaktycznego, analizując kwalifikacje warsztatowe, wiedzę i cechy osobowościowe kandydata stwierdzam, że wszystkie wymagane elementy oceny i wysoka jakość przedstawionej pracy doktorskiej uzasadniają nadanie Panu mgr. Han Xu Dongowi stopnia doktora zgodnie z wymaganiami art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki.

Z takim wnioskiem zwracam się do Rady Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Dr hab. Magdalena Uchman prof. UR

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Uchman', with a stylized flourish at the end.